

I ty możesz skorzystać

Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Wciąż słyszysz o Funduszach Europejskich, które są przeznaczane na drogi, mosty, koleje, cyfryzację czy jako dotacje dla firm. Czy wiesz, że i ty możesz skorzystać z unijnych pieniędzy? Dzięki Funduszom Europejskim możesz liczyć na lepszą pracę, nauczyć się języka obcego za darmo, wziąć udział w szkoleniu, które pomoże ci zdobyć nowe kompetencje w swoim zawodzie, albo się przekwalifikować. Oferta jest o wiele większa! Zapytaj o nią w Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich!

Wszyscy korzystamy już z unijnych pieniędzy. Płynęły do naszego kraju jes-

zcze nawet przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r. Dzięki inwestycjom, które poczyniły instytucje państwowe i samorządowe jeździmy po nowych drogach, nowymi mostami, korzystamy z nowoczesnych tramwajów czy autobusów, a Warszawa także z metra, mamy szybki internet, e-receptę czy dowód w aplikacji w smartfonie. Te pieniądze są także przeznaczone na tzw. usługi społeczne. To dotacje na projekty z dziedziny zatrudnienia, edukacji, rozwoju umiejętności i zdrowia. Fundusze unijne są przeznaczone na opiekę nad najmłodszymi (do 3-lat), by rodzice lub opiekunowie mogli wrócić do pracy.

Wspierają seniorów, by jak najdłużej zachowali samodzielność i mogli mieszkać w swoim własnym domu. Pieniądze z Unii są przeznaczane także na pomoc dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin.

Skąd masz wiedzieć, jaka jest oferta dla ciebie oraz jak skorzystać z tych projektów? Pytaj o to w Punktach Informacji Funduszy Europejskich (PIFE).

Jak skorzystać z PIFE

PIFE to miejsca, w których można dostać informacje o możliwości skorzystania z Funduszy Europejskich. Dlaczego warto to zrobić?

Rodzajów wsparcia z Funduszy Europejskich jest naprawdę mnóstwo. W dodat-

ku w zależności od potrzeb mieszkańców danego regionu Polski możliwości są różne. Dlatego zwróć się do punktu najbliższego twojemu miejscu zamieszkania. To ważne, bo w tym PIFE pracują ludzie dobrze znający swój region i wiedzą, jakie projekty są dostępne i gdzie znaleźć informacje. Powiedzą ci też, jakie są obecnie realizowane lub ruszą w najbliższym czasie. Podpowiedzą, do kogo się zgłosić – urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej, fundacji czy stowarzyszenia. Dowiesz się, na jakich zasadach skorzystasz z projektu i do czego masz prawo. Jeśli masz dostęp do internetu, choćby w smartfonie, i potrafisz z niego skorzystać, eksperci z PIFE poka-

żą ci także, z jakich stron internetowych skorzystać, by samemu szukać projektów i „trzymać rękę na pulsie”, bo co jakiś czas pojawia się coś nowego.

Gdzie znaleźć PIFE

Punkty znajdują się w całej Polsce. Najłatwiej znaleźć je korzystając ze specjalnie przygotowanej wyszukiwarki na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Zobaczysz tam adres punktu i jego godziny otwarcia. Odpowiedzi na pytania możesz również uzyskać dzwoniąc do punktu lub pisząc maila. Numery telefonów oraz adresy elektroniczne także są w wyszukiwarce.

Jeśli nie masz internetu, sprawdź tutaj

W tych PIFE możesz spytać o adres i telefon lokalnego punktu informacyjnego najbliższego twojego miejsca zamieszkania:

➤ **Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich**, Warszawa, ul. Puławska 180, Tel. 22 626 06 32, 22 626 06 33, 22 378 31 77.

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Białymstoku**, ul. Poleska 89, infolinia: 801 308 013

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gdańsku**, ul. Augustyńskiego 1, tel.: 58 326 81 52, 58 326 81 48, 58 326 81 47

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Katowicach**, al. Korfantego 79, tel. infolinia 32 77 44 720

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Kielcach**, al. IX Wieków Kielc 4, bezpłatna infolinia 800 800 440

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Krakowie**, ul. Wielicka 72B, infolinia: 12 616 06 16

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Lublinie**, ul. Stefczyka 3B, infolinia: 800 175 151

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Łodzi**, ul. Moniuszki 7/9, tel.: 42 663 31 07, 42 663 34 05, 42 291 97 60

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Olsztynie**, ul. Głowackiego 17, tel.: 89 512 54 82, 89 512 54 83, 89 512 54 84, 89 512 54 85, 89 512 54 86, 89 512 54 89.

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Opolu**, ul. Leona Powoźnego 8, tel.: 77 44 04 720, 77 44 04 721, 77 44 04 722

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Poznaniu**, al. Niepodległości 34, tel.: 61 626 72 60

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Rzeszowie**, al. Łukasz Cieplickiego 4, tel.: 17 747 64 15, 17 747 64 82

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Szczecinie**, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, infolinia 91 452 89 06, 91 452 89 07, 91 452 89 00, 91 452 89 03.

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Toruniu**, pl. Teatralny 2, 87-100 Toruń, Tel. 56 621 83 41, 56 621 82 68

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich we Wrocławiu**, ul. Wybrzeże Słowackiego 12-14, tel.: 71 776 95 01, 71 776 96 51, 71 776 97 64, 71 776 97 65

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Zielonej Górze**, ul. Bolesława Chrobrego 1, tel.: 68 456 54 54, 68 456 54 80, 68 456 54 88, 68 456 54 99, 68 456 55 35

➤ **Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Warszawie**, ul. Inflancka 4, 00-189 Warszawa, infolinia: 801 101 101

UWAGA!

Fundusze unijne wspierają konkretne projekty, czyli działają jednorazowo. Projekty mają swój ściśle określony początek i koniec. Oferta może być zupełnie inna w każdym województwie, a nawet różnych gminach.

Finansowane przez Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Pożyczki na kształcenie BEZ OPROCENTOWANIA

Wyobraź sobie, że masz okazję wcielić się w bohatera ulubionego filmu i opowiedzieć jego dalsze losy. Albo przenieść się w czasie i, wędrując po Warszawie lat 20. ubiegłego wieku, spróbować odtworzyć miejsca, ludzi i wydarzenia. Na takiej zabawie bazuje „Teatr przy stole” – gra w opowieści specjalnie przygotowana dla seniorów.

Chcesz się uczyć i rozwijać, ale nie masz za co? Rozważ wzięcie udziału w programie „Pożyczki na kształcenie”. Pożyczka pozwoli ci skorzystać z kursów, szkoleń czy nawet drogiej studiów podyplomowych, a wszystko to bez dodatkowych kosztów, ponieważ

pożyczki są bez odsetek! Można też liczyć na umorzenie nawet do 35 proc. pożyczki. Dzisiaj, by zdobyć dobrą pracę, albo poprawić swoją sytuację zawodową, trzeba się dokształcać i rozwijać. Być może trzeba będzie nawet zmieniać zawód, by utrzymać się na rynku pracy. Dlatego warto inwestować we własny rozwój, podwyższenie kompetencji, zdobycie wiedzy czy nowych umiejętności. Niestety, często sfinansowanie szkoleń czy studiów podyplomowych z własnych oszczędności, jest niemożliwe. Dlatego warto zastanowić się nad pożyczaniem pieniędzy na preferencyjnych zasadach z programu „Pożyczka na kształcenie”.

Na co pożyczka?

Projekt „Pożyczka na kształcenie” to wsparcie finansowe dla osób, które planują rozpoczęcie nauki lub już uczestniczą w nieopłaconych w całości szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia. Możesz sfinansować np. studia podyplomowe, MBA, kursy i szkolenia zawodowe, językowe, informatyczne, a także hobbyistyczne i ogólnorozwojowe. Wybra-

na forma kształcenia nie może trwać dłużej niż 24 miesiące.

Z pożyczki nie możesz jednak opłacić studiów I, II i III stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Środki uzyskane w ramach pożyczki nie mogą pokrywać kosztów dodatkowych np. wpisowego, kosztów przejazdów i noclegów, oraz materiałów dydaktycznych.

Dla kogo?

Z pożyczek mogą skorzystać mogą osoby dorosłe, które:

- mieszkają na terenie Polski, także obcokrajowcy,
- chcą rozwijać swoje umiejętności i kompetencje,
- pracują w ramach każdej formy zatrudnienia oraz są samo zatrudnieni, lub nie pracują np.

bezrobotni, na urlopie wychowawczym itp.,
• mają zdolność spłaty pożyczki.
Z pożyczki mogą skorzystać także instytucje edukacyjne.

JAKIE DODATKOWE WARUNKI?

Nie ma żadnych dodatkowych warunków, np. związanych z miejscem zamieszkania, statusem na rynku pracy, wiekiem czy płcią.

Kiedy po pożyczkę?

Pożyczkę możesz dostać na wybraną formę kształcenia rozpoczynając się nie później niż do końca 3. miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek. W ten sam sposób składasz wniosek, jeśli rozpocząłeś już naukę, ale jej jeszcze nie

opłaciłeś. Jeśli zapłaciłeś np. za semestr nauki, możesz ubiegać się o pożyczkę na pozostałe semestry studiów czy etapy szkolenia. Daty kolejnych rozpoczynających się naborów znajdziesz na stronie pożyczkinaksztalcenie.pl

Na jakich warunkach pożyczasz?

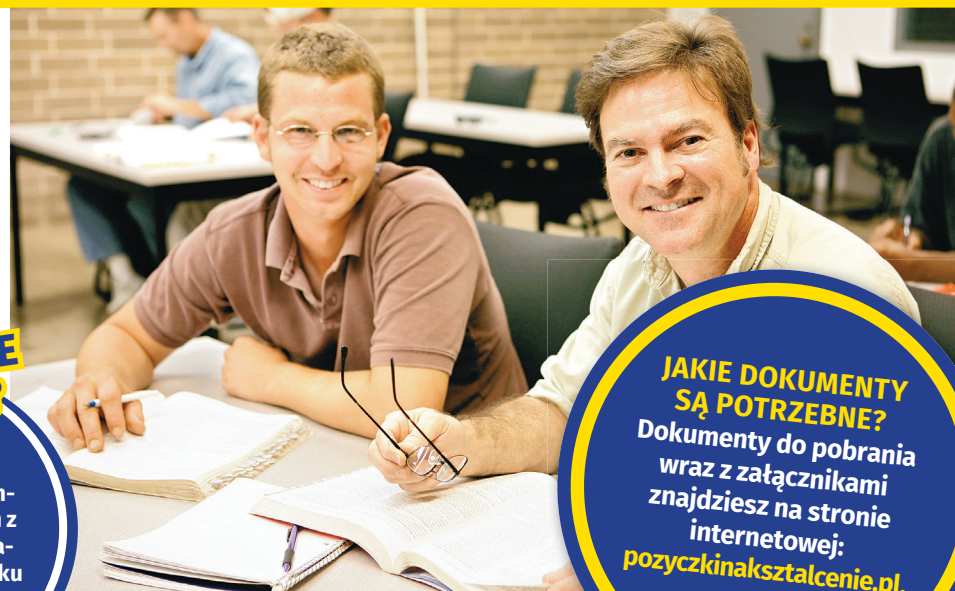
- Maksymalna wartość pożyczki to 50 tys. zł - pożyczka może stanowić 100 proc. kosztu wybranej formy kształcenia,
- pożyczka jest nieoprocentowana i nie ma żadnych dodatkowych kosztów - prowizji, opłat wstępnych itp.,
- pożyczki są spłacane w równych ratach w cyklu miesięcznym,
- minimalna liczba rat (długość spłaty) to 12 miesięcy, a maksymalna to 36 miesięcy,
- istnieje możliwość umorzenia od 10 do 35 proc. pożyczki.

UWAGA!

Pożyczkę spłacasz sam. Nie może tego zrobić za ciebie np. pracodawca.

Jakie zabezpieczenie?

Obowiązkowym zabezpieczeniem każdej Pożyczki jest kwotel własny in blanco wraz z deklaracją kwotelową. W uzasadnionych przypadkach Partner Finansujący może wymagać dodatkowego zabezpieczenia

JAKIE DOKUMENTY SĄ POTRZEBNE?
Dokumenty do pobrania wraz z załącznikami znajdziesz na stronie internetowej: pożyczkinaksztalcenie.pl.

Na jakie umorzenie możesz liczyć?

Pożyczkobiorca może otrzymać umorzenie części kapitału pożyczki. W praktyce oznacza to anulowanie jej ostatnich rat. Jak wygląda wysokość umorzenia?

- 10 proc. kapitału pożyczki za ukończenie kształcenia potwierdzonego odpowiednimi dokumentami - dyplom, świadectwo, zaświadczenie, certyfikat, protokół z przeprowadzonego egzaminu, uprawnienie lub inny dokument tożsamy,
- 10 proc. kapitału pożyczki za finansowanie kształcenia w obszarach: zielonej gospodarki, cyfrowej gospodarki, srebrnej gospodarki, dostępności i uniwersalnego projektowania, Zielona gospodarka umożliwia redukcję emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczeń, poprawę efektywności energetycznej i wykorzystania zasobów

oraz zapobieganie utracie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych. Srebrna gospodarka, nazywana jest także gospodarką senioralną, czyli zaspokaja potrzeby osób starszych.

W projektowaniu uniwersalnych chodzi o projektowanie produktów, miejsc itp. w sposób, który sprawia, że stają się one dostępne dla każdego,
• 15 proc. kapitału pożyczki w przypadku trudnej sytuacji materialnej pożyczkobiorcy. Trudna sytuacja oceniana jest na podstawie wartości przychodów za poprzedni rok podatkowy na podstawie zeznania rocznego PIT. Przychody muszą być niższe od 12-krotności kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku. Ogłasza je co roku Główny Urząd Statystyczny.

Co decyduje o przyznaniu pożyczki?

O przyznaniu pożyczki decyduje kolejność zgłoszeń, poprawność i kompletność wnios-

sku oraz zdolność do spłaty pożyczki/ustanowienie zabezpieczenia.

**Finansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

FUNDUSZE

na wyrównanie szans

O osoby z niepełnosprawnościami mogą się uczyć, pracować, podróżować, korzystać z dóbr kultury... Jednak często żadna z tych rzeczy nie jest możliwa bez asystenta osobistego. Komuś, kto choćby pomoże się umyć, ubrać, przygotować śniadanie i dotrzeć na miejsce. W Polsce wciąż nie ma ustawy, która pozwoliłaby zatrudnić takiego asystenta na stałe. Są tylko programy, ściśle określone w czasie, z których można korzystać. Środki na to pochodzą z Funduszy Europejskich. Wiele miast i Gmin rozpoczęło właśnie rekrutację osób potrzebujących asystenta osobistego.

Asystent osoby z niepełnosprawnościami zajmuje się opieką osób mających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zarówno intelektualnej, jak i fizycznej. Specjalne komisje określają także poziom potrzebnego wsparcia.

Kim jest asystent osobisty?

Zadaniem asystenta jest pomoc w wykonywaniu codziennych czynności, np. w higienie osobistej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, transporcie, wsparciu w rehabilitacji, ale też w załatwianiu spraw urzędowych. Asystent zawiezie osobę z niepełnosprawnością do szkoły, zrobi notatki, odwiezie dziecko osoby z niepełnosprawnością do przedszkola, zajmie się zakupami czy prasowaniem. Słowem będzie asystentem we wszystkich sprawach życiowych.

Asystenci, którzy obecnie pracują w programach, przechodzą kilku-miesięczne szkolenia. Jednak polskie społeczeństwo się starzeje i już niedługo asystent osobisty będzie mógł przebierać w ofertach pracy.

Kto może zostać asystentem osobistym?

Taka osoba musi cechować się empatią, cierpliwością i sumiennością, zawód ten bowiem często może spr-

WIĘCEJ
Listę punktów w całym kraju, razem z adresami, telefonami i godzinami pracy można znaleźć na stronie internetowej:
www.funduszeuropejskie.gov.pl

wiać wiele trudności i niespodziewanych sytuacji. Mimo to daje dużo satysfakcji i radości.

Czy w innych miastach też są takie usługi?

Takie projekty, różniące się odrobinę zasadami, liczbą osób, które mogą skorzystać czy liczbą godzin, w których można liczyć na pomoc realizowane są w całym kraju. Rekrutacje uczestników, czyli osób z niepełnosprawnościami, prowadzą zarówno

fundacje i inne organizacje pozarządowe na co dzień wspierające osoby z niepełnosprawnościami, a także urzędy gminy i urzędy miejskie czy MOPSy.

Gdzie szukać informacji?

Na pewno pomoże najbliższy ośrodek pomocy rodzinie. Aby znaleźć pomoc dla siebie dostępną w okolicy, warto też pytać w urzędzie gminy, urzędzie miejskim czy MOPS. Warto też skierować kroki do najbliższego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich. Tu pracują ludzie znający regionalną ofertę projektów objętych wsparciem Funduszy Europejskich. Na pewno pokierują nas do odpowiedniej instytucji.

Jak to działa?

Zobaczmy na przykładzie Tarnobrzega. Tu rekrutacja trwa do 16 stycznia 2025 r.

Z PROGRAMU MOGĄ SKORZYSTAĆ:

- dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia mające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoby z niepełnosprawnościami mające orzeczenie:
 - o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - inne, traktowane na równi z wymienionymi orzeczeniami.

Głównym celem Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowania się z otoczeniem.

W 2025 r. w ramach Programu planuje się objąć wsparciem asystenta 70 dzieci i 68 osób mających orzeczenie, w tym:

- 41 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne),
- 22 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne),
- 3 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne),
- 2 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne).

Szacunkowy limit godzin usług asystenta przypadający na 1 uczestnika Programu wynosi nie więcej niż:

- 450 godzin rocznie dla 41 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne),
- 400 godzin rocznie dla 11 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne) lub
- 350 godzin rocznie dla 11 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne),
- 220 godzin rocznie dla 3 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne),
- 200 godzin rocznie dla 2 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne),
- 220 godzin rocznie dla dwojga dzieci.

Usługi asystencji osobistej mogą być realizowane przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, przy czym asystent może pracować maksymalnie do 12 godzin na dobę.

Finansowane przez Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

UCZ SIĘ INTERNETU, bo żyjesz w cyfrowym świecie

Wielu osobom komputer czy smartfon z dostępem do internetu wciąż wydaje się być niepotrzebnym wydatkiem. Jednak okazuje się, że internet to nie tylko nie fanaberia, a niezbędna inwestycja, potrzebna nie tylko do przeglądania mediów społecznościowych czy rozrywki. Wiele spraw urzędowych np. w ZUS nie da się już załatwić inaczej, jak tylko przez internet. Jak bardzo umiejętności cyfrowe się przydają, widzieliśmy podczas pandemii. Dlatego warto je zdobyć, zwłaszcza, że można to zrobić ze wsparciem Funduszy Europejskich. Udział w szkoleniach jest bezpłatny.

Sto lat temu walczyło się z analfabetyzmem, bo znajomość pisanie, czytania czy rachunków była niezbędna. Dziś podobnie myśli się o umiejętnościach czy też kompetencjach cyfrowych. Po co nam one? Żyjemy w społeczeństwie cyfrowym, wśród ludzi, którzy wykorzystują w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe. Wiele spraw urzędowych nie można już załatwić inaczej niż za pośrednictwem internetu. Internet ułatwia też życie np. korzystanie z konta internetowego (w komputerze) czy mobilnego (w smartfonie) jest o wiele prostsze niż w oddziale banku. Na Internetowym Koncie Pacjenta znajdują się nasze recepty czy skierowania, możemy złożyć wniosek o pobyt w sanatorium i wiele innych.

Jak zdobyć umiejętności cyfrowe?

Właśnie m.in. po to wymyślono Kluby Rozwoju Cyfrowego (KRC). To miejsca, w których będzie można zdobyć i pogłębić swoje umiejętności cyfrowe. W KRC będą prowadzone zajęcia rozwijające umiejętności bezpiecznego

korzystania z nowych technologii oraz usług cyfrowych, takich jak e-zdrowie czy e-administracja. Z zajęć edukacyjnych będą mogli korzystać początkujący i zaawansowani. KRC znajdziemy w instytucjach kultury i edukacji, takich jak biblioteki czy gminne ośrodki kultury. Docelowo KRC mają powstać w całym kraju. Obecnie ruszył program KRC Pilotaż

CZYM SĄ UMIEJĘTNOŚCI CYFROWE

Pojęcie to obejmuje m.in. posługiwanie się komputerem i innymi urządzeniami elektronicznymi np. smartfonem czy tabletem, bezpieczne korzystanie z internetu, aplikacji i oprogramowania i także o umiejętność wyszukiwania informacji, rozumienia ich, a także oddzielania prawdziwych treści od prześmiesznych, zwykłych bzdur, a także oszustw. Umiejętności pomogą aplikacji czy programów. Każdy z nas powinien wykorzystywać te umiejętności w różnych sferach codziennego życia np. w nauce, finansach, pracy i rozwoju zawodowym, utrzymywanie relacji z innymi osobami, zdrowiu, hobby itp.

– kluby pojawiają się w 43 gminach (tu znajduje się lista: <https://www.gov.pl/web/cppc/wyniki-oceny-naboru-krc-pilotaż>). Twórcy chcą w ten sposób sprawdzić, jak KRC działa w praktyce i na ile odpowiada potrzebom mieszkańców.

KRC jest finansowane z Funduszy Europejskich i Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Warto wiedzieć, że KPO to również pieniądze unijne, z europejskiej polityki spójności. Warto zapytać o KRC w najbliższym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich. Tu pracują ludzie znający regionalną ofertę projektów objętych wsparciem Funduszy Europejskich. Listę punktów w całym kraju można znaleźć na stronie internetowej: www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Jak to działa?

Zobaczmy na przykładzie projektu „Włączeni Cyfrowo”, przy pomocy którego KRC powstaną w woj. pomorskim i zachodniopomorskim. Uczestnicy będą mogli korzystać ze szkoleń w grupach liczących maksymalnie 12 osób, z wykorzystaniem sprzętu komputerowego i prowadzonych przez wykwalifikowanych trenerów. Uczestnicy nauczą się tu m.in. korzystać z danych i szukać informacji, komunikować się przez internet, tworzyć treści cyfrowe oraz dowiedzą się o możliwościach w Internecie i o tym, jak ich unikać.

• Na udział w szkoleniu może liczyć blisko 3,5 tys. pełnoletnich osób, które do tej pory nie korzystały z Internetu, albo poruszają się w nim bardzo słabo oraz osoby pozbawione możliwości aktywnego i bezpiecznego korzystania z narzędzi cyfrowych.

• Szkolenia będą trwać do końca marca. Zapisz się na nie można pod numerem telefonu: 616 391 031 lub za pośrednictwem poczty internetowej: rekrutacja@morera.pl.

• W woj. lubelskim i podkarpackim działacze będzie zaś „Akademia Cyfrowych Kompetencji”. Do końca marca czeka na uczestników szkoleń. Pod koniec nauki każdy

przejdzie przez test wiedzy i otrzyma certyfikat. Szczegółowe informacje oraz dokumenty rekrutacyjne znajdziemy pod adresem: <https://www.humaneo.pl/akademia-cyfrowych-kompetencji/>. Dzwonić można pod numer: 603 131 623 oraz pisać pod adres: akademiacyfrowychkompetencji@humaneo.pl.

• W woj. wielkopolskim i opolskim uruchomione zostało przedsięwzięcie o nazwie: Stop Wykluczeniu: „Digital People”. Tu również będą szkolenia. Uczestnicy (3791 osób) nauczą się stosować technologie cyfrowe w życiu prywatnym, zawodowym i korzystać z usług online.

• Każdy uczestnik otrzyma materiały dydaktyczne, będzie mógł skorzystać z indywidualnej konsultacji u trenera. W szkoleniach wykorzystane zostaną gogle VR. Okulary VR składają się z soczewek spolaryzowanych, wyświetlających dwa obrazy przydzielone na każde oko. Mózg scala je w jeden obraz, dzięki czemu korzystający odnosi wrażenie, jakby akcja działa się w świecie rzeczywistym.

• Szkolenia odbywają się do końca marca. Zapisz się można pod numerem telefonu 22 112 04 88 lub napisać: rekrutacja@bezbarier.org.pl.

**Finansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

PRACUJ ZA GRANICĄ jako wolontariusz

Masz już 18 lat lub trochę więcej? Nie wiesz, jaki wybrać zawód, w którym kierunku się kształcić? A może chcesz poznać nowych ludzi, zwiedzić Europę, podszkolić język, zdobyć nowe doświadczenia i umiejętności? Zastanów się nad wolontariatem europejskim. Nie poniesiesz żadnych kosztów, a zyskasz wiele. Fundusze europejskie wspierają wolontariat młodych.

Wolontariat jest dobrowolną i nieodpłatną pracą. Pozwala zaangażować się w różne działania, zgodne z twoimi potrzebami i zainteresowaniami. Możesz pracować na rzecz społeczności, organizacji non-profit (np. fundacji), instytucji charytatywnych czy w ramach projektów społecznych. Masz prawo także skorzystać z wolontariatu europejskiego, czyli z Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS). To pogram dający możliwość wyjazdu do wybranego kraju i nieodpłatnej pracy w wybranej przez siebie organizacji. Świetna okazja do nawiązania nowych ludzi, ale także samego siebie. Masz możliwość rozwinięcia swojej kreatywności, bo stawisz czoła nowym wyzwaniom i zaskakującym sytuacjom. Zdobędziesz nowe umiejętności i doświadczenie. Możesz nauczyć się zawodu lub przekonać się czy dana praca w ogóle jest dla ciebie. Zobaczysz, jak współdziała się w grupie, organizuje swoją pracę i współpracuje z drugim człowiekiem. Osoby, które spróbowały wolontariatu twierdzą także, że przede wszystkim daje on satysfakcję oraz radość z robienia czegoś dobrego i dobrego. Pozwala na zmianę w życiu i poszerza horyzonty. Solidarność w nazwie programu można rozumieć jako poczucie odpowiedzialności za innych i gotowość poświęcenia się dla wspólnego dobra.

Wolontariat europejski z Europejskiego Korpusu Solidarności nie kosztuje. Za to wszyscy wolontariusze mają zapewnione: zwrot kosztów podróży do miejsca pracy i z powrotem, zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie zdrowotne, a także kieszonkowe na pokrycie kosztów utrzymania.

Wolontariuszką/wolontariuszem może zostać osoba, która ma ukończone 18 lat. Górna granica wieku wynosi 30 lat. Szanse na wyjazd w ramach Korpusu mają również osoby, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, społecznej i ekonomicznej np. osoby z niepełnosprawnościami,

mieszkańcy terenów wiejskich, młodzież ze rodzin ubogich i zagrożonych patologią.

Organizacje zaangażowane w EKS dostają od Unii Europejskiej środki na utrzymanie wolontariusza, kieszonkowe, szkolenia, opiekę, ubezpieczenie i tzw. koszty specjalne. Europejski Korpus Solidarności to najbardziej atrakcyjny finansowo program wolontariatu międzynarodowego.

Wolontariat indywidualny może trwać do 12 miesięcy, podczas gdy wolontariat grupowy trwa zwykle od 2 tygodni do 2 miesięcy.

Forma pomocy pracy z wolontariatem może być różna – od pomocy pokrzywdzonym przez działania na rzecz zdrowia i środowiska, aż do pomocy humanitarnej w całej Unii Europejskiej i poza nią. EKS promuje zielone działania, czyli wszelką pracę na rzecz środowiska naturalnego oraz zaangażowanie młodych ludzi w procesy demokratyczne. Wolontariuszy mogą

wspierać projekty zajmujące się różnymi wyzwaniami zdrowotnymi. Można także pomóc prowadzić zajęcia pozaszkolne, edukacyjne, rozwojowe, pracować z osobami niepełnosprawnymi lub w obszarze sportu czy kultury i wiele innych. Wszystkie Projekty są międzynarodowe, ale można też wziąć udział w projekcie w Polsce.

Oni już skorzystali

Codziennie wracam do miłych wspomnień

Magda Szykor spędziła 10 miesięcy w Lizbonie. Pracowała w organizacji młodzieżowej i dbała o to, żeby inni wolontariusze mogli w ciekawy sposób realizować swoje projekty. Wspierała ich w pierwszych dniach w nowym mieście i pomagała odkrywać pomysły na własne działania. Prowadziła również regularne sesje informacyjne o projektach europejskich dla lokalnej młodzieży, projektowała gry i aktywności zespołowe, a nawet pracowała w hostelu. Obecnie Magda uczy się portugalskiego i nie może już się doczekać kolejnego wyjazdu.

To był przełomowy moment w moim życiu

Tomek Bilewicz pracował 10 miesięcy w Berlinie. W organizacji Africavenir miał zajmować się tematami IT i pomagać w organizacji eventów, ale na miejscu poczułem się tak świetnie, że pomagałem praktycznie we wszystkim. Zajmowałem się stroną internetową, social mediami, filmowaniem wydarzeń, wszelkimi sprawami biurowymi, łącznie z asystowaniem przy księgowości w języku niemieckim oraz wysyłką książek ze sklepu internetowego. Twierdzi, że nigdy nie nauczył się tak wiele w tak krótkim czasie, nie poznał tylu życzliwych ludzi, nie odkrył w sobie tylu talentów i umiejętności. Podkreśla, że uczucie wspierania osób działających w ważnych sprawach społecznych jest po prostu bezcenne.

Wolontariat wzmocnił moją pewność siebie

Olga Kokot spędziła rok w Poczdamie. Była wolontariuszką w stowarzyszeniu, które organizuje polsko-niemieckie spotkania dla dzieci i młodzieży. Pracowała w biurze i wspierała organizacyjnie spotkania międzynarodowe, zdobywając wiedzę i doświadczenie, którego nie zdobyłaby nigdzie indziej. Wolontariat pozwolił jej spędzić rok w tak interesującym kraju jak Niemcy i zwiedzić Berlin. Dzięki wolontariatowi europejskiemu zawarła bezcenne znajomości i poznała kulturę, o której do tej pory uczyła się tylko w szkole oraz odwiedziła wiele pięknych i inspirujących miejsc. Wyjazd wzmocnił jej pewność siebie, a praca dla innych przyniosła wielką satysfakcję, że potrafiła poradzić sobie w nieznanym miejscu.

ZAREJESTRUJ SIĘ!
Staranie się o wyjazd i udział w Europejskim Korpusie Solidarności musisz zacząć od zarejestrowania się i utworzenia swojego profilu na Europejskim Portalu Młodzieżowym: www.youth.europa.eu/solidarity_pl. Następnie musisz poczekać, aż zgłosi się do ciebie organizacja z ofertą wolontariatu. Możesz też samodzielnie znaleźć interesujący projekt i zaaplikować bezpośrednio. Nie trzeba też akceptować pierwszej lepszej przedstawionej oferty – jeśli będzie ich więcej, możesz wybrać tę, która najbardziej ci odpowiada. Organizacja, musi podpisać z tobą umowę wolontariacką i zapewnić: ● ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków, ● szkolenie, ● stały nadzór mentorski, ● wsparcie psychologiczne w razie kłopotów związanych z wykonywaną pracą. Gdzie szukać więcej informacji? Na stronach: eks.org.pl, eurodesk.pl i na Europejskim Portalu Młodzieżowym youth.europa.eu.

**Finansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Miliardy z UNII Europejskiej na POLSKĄ onkologię

5,2 mld zł trafi do szpitali z Krajowej Sieci Onkologicznej. Pieniądze zostaną przeznaczone m.in. na nowoczesny sprzęt diagnostyczny, infrastrukturę, modernizację pomieszczeń przeznaczonych dla pacjentów i ich rodzin oraz personelu. Konkurs wygrały 102 (najwięcej ze Śląska) z 243 szpitali onkologicznych.

Trudno sobie nawet wyobrazić jak wielki to zastrzyk pieniędzy dla szpitali onkologicznych. Dla porównania – w ramach wieloletniego programu finansowanego z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020, zostało dofinansowanych 38 projektów związanych ze wsparciem szpitali lub oddziałów onkologicznych. Ogółem była to kwota (wówczas wydawało się, że gigantyczna) – 400 mln zł. Teraz mamy 13 razy tyle!

Pieniądze muszą być wydane do 30 czerwca 2026 r., więc szybko zobaczymy efekty.

To bardzo ważny wkład w skuteczne leczenie pacjentów onkologicznych. W Polsce z tymi chorobami zmagają się ponad 1,7 mln osób.

Skąd te pieniądze?

Pieniądze pochodzą z KPO. Wszyscy znają ten skrót, bo politycy kolejnych rządów często go przywołują, ale rzadko kto wie, czym ów KPO jest. To Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności. Został utworzony w Unii Europejskiej, by odbudować gospodarkę krajów członkowskich po pandemii COVID-19, pobudzić je do rozwoju oraz wesprzeć kondycję UE na tyle, by mogła przetrwać kolej-

ne zawirowania. KPO ma się także przyczynić do wzrostu poziomu życia obywateli Unii. Każdy z krajów unijnych ma swój KPO. Polska dysponuje tymi funduszami od roku. Część tych pieniędzy, czyli 5,2 mld zł, została przeznaczona na inwestycje mające poprawić jakość i dostępność leczenia pacjentów.

Jak skorzystają pacjenci?

Wiele szpitali, które uzyskały dofinansowanie, zaplanowało rozbudowę lub modernizację bloków operacyjnych. Poprawi to jakość leczenia chirurgicznego nowotworów. Dodatkowo inwestycje umożliwią zakup urządzeń do precyzyjnej radioterapii oraz chirurgii, co pozwoli na bardziej dokładne i mniej inwazyjne operacje i zabiegi.

Modernizacja infrastruktury i wyposażenia oddziałów chemioterapii pomoże poprawić skuteczność leczenia, co bezpośrednio wpływa na komfort pacjentów w trakcie leczenia choroby nowotworowej.

Rozbudowa infrastruktury centrów diagnostycznych oznacza większą liczbę dostępnych miejsc dla pacjentów. Daje szansę na krótszy czas oczekiwania na badania i terapię, co jest kluczowe w onkologii, gdzie szybka reakcja ma bezpośredni wpływ na rokowania.

Modernizacja szpitali i szpitalnych oddziałów, budowa nowych

ZASTRZYK PIENIĘDZY DLA SZPITALI POWIATOWYCH

W ramach KPO na ochronę zdrowia Polska otrzyma w sumie 18 mld zł. Z tej puli 10 mld zostało już zagospodarowane w rozstrzygniętych konkursach. 1,3 mld zł trafi do szpitali powiatowych na opiekę długoterminową i geriatryczną. Opieka długoterminowa zapewnia pielęgnację pacjentów, którzy nie wymagają hospitalizacji, ale nie są samodzielni ze względu na stan zdrowia. Ośrodki sprawują opiekę medyczną całodobowo. Głównie obejmują opieką pacjentów przewlekle chorych, z niepełnosprawnością lub po ciężkiej chorobie albo zabiegu operacyjnym. Długość pobytu w zakładzie jest uzależniona od stanu zdrowia i oceny w skali Barthel (pozwala na ocenę sprawności ruchowej i samodzielności pacjenta). Oddziały geriatryczne zaś to miejsca, w których leczy się choroby wieku podeszłego. Szpitale planują modernizację budynków, by usunąć bariery architektoniczne, wymienić łóżka i wyposażenie sal, w których przebywają pacjenci (np. zostaną zakupione łóżka elektrycznie sterowane czy sprzęt do profilaktyki przeciwoleżynowej). Zainwestują też m.in. w systemy podłogowe, podnośniki kąpielowe ułatwiające pielęgnację chorych czy wózki inwalidzkie.

obiektów oraz inwestycje w sprzęt pozwolą na usprawnienie pracy szpitali i poradni specjalistycznych, które są w strukturze szpitali. A to będzie miało wpływ na skrócenie kolejek.

Warto jednak wiedzieć, że pieniądze z KPO nie będą mogły mieć wpływu na refundację większej liczby nowoczesnych leków, zatrudnienie nowego personelu czy ilości pieniędzy, jakie przeznacza na nasze leczenie Narodowy Fundusz Zdrowia.

Które szpitale dostaną pieniądze?

Konkurs wygrały 102 szpitale z Krajowej Sieci Onkologicznej w całej Pol-

Dokąd trafiły najwyższe dotacje?

Na poziomie SOLO I

- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim,
- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny im. prof. W. Orłowskiego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Na poziomie SOLO II:

- COPERNICUS Podmiot Leczący sp. z o.o. w Gdańsku,
- Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu,
- Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.,
- Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie.

Na poziomie SOLO III:

- Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- Instytut Badawczy Oddział w Gliwicach,
- Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi,
- Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie.

fić do SOLO I, bo np. jego chorobę z powodzeniem może leczyć SOLO II. Szpitale z grupy SOLO II i SOLO III mogą też być doskonałym miejscem do kontynuacji leczenia.

Finansowane przez
Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Unijne fundusze na mieszkania dla Polaków do wzięcia

Gminy mogą sięgać po fundusze europejskie, by wynajmować mieszkania osobom i rodzinom, które nie są w stanie zapłacić czynszu za mieszkania wynajmowane na rynku. Społeczne agencje najmu (SAN) to innowacyjne podejście do kłopotów na rynku mieszkaniowym. Mają nie tylko zarządzać mieszkaniami i je wynajmować, lecz także jednocześnie wspierać osoby w trudniejszej sytuacji życiowej w wejściu na rynek pracy czy zdobyciu lepiej płatnego zatrudnienia. Na tworzenie SAN-ów z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS) popytny już 33 mln zł, a kolejnych 65 mln zł czeka na rozdysponowanie. Więcej informacji na temat programu można uzyskać w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich.

Mieszkania, którymi zarządza SAN, są własnością gminy lub osób prywatnych, które decydując się na wynajem mieszkania Społecznej Agencji Najmu, mogą liczyć na wymierne korzyści. Na razie pieniądze trafiły na kilka projektów, kolejne czekają w kolejce na rozstrzygnięcie konkursów. SAN-y powstają już:

- w Krakowie – projekt gminy miejskiej Kraków,
- we Wrocławiu – projekt Fundacji Inicjowania Rozwoju Społecznego (SAN),
- w Poznaniu – projekt Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o. (SAN),
- w Dąbrowie Górniczej – projekt Fundacji „Habitat for Humanity Poland” (SAN),
- w Pucku (woj. pomorskie) – projekt Gminy Puck,
- w Kłomnicach (woj. śląskie) – projekt Gminy Kłomnice.

Dla samorządów SAN-y są szansą na uzupełnienie oferty budownictwa społecznego oraz dodatkowym instrumentem zaspokajania potrzeb mieszkaniowych swoich mieszkańców. Ze środków projektu finansowane mogą być dopłaty do czynszów dla najemców mieszkań, remonty lokali mieszkalnych, wyposażenie ich w podstawowe meblowanie na mieszkania w SAN. W projektach można również ująć wsparcie dla osób wynajmujących mieszkania w znalezieniu pracy lub lepszej pracy.

Właściciele mieszkań, którzy zdecydują się wynająć lokale społecznym agencjom najmu, także odnoszą korzyści. SAN-y będą gwarantować prawidłowe administrowanie najmem, zapewnią stabilne dochody z najmu i utrzymanie mieszkania w niezmiennym stanie.

SAN-y mogą liczyć na 100 proc. dofinansowania unijnego, nie ma konieczności wnoszenia wkładu własnego. Wnioskodawcy mogą uzyskać do 10 mln zł na założenie i działanie SAN przez trzy lata.

Jak to działa w Poznaniu...

Społeczna Agencja Najmu ma zamiar wynająć mieszkanie 100 rodzinom. SAN w imieniu mia-

sta prowadzi Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych. Oferta SAN-u jest adresowana do osób z luki dochodowej, czyli zarabiających zbyt dużo, by otrzymać mieszkanie komunalne i jednocześnie za mało, by kupić mieszkanie na kredyt czy wynająć je komercyjnie na rynku.

SAN będzie pośredniczyć między właścicielami mieszkań na wynajem a osobami, którym dochody lub sytuacja życiowa utrudniają najem mieszkania w warunkach rynkowych. Dlatego agencja poszukuje mieszkań od prywatnych właścicieli, którzy nie wynajmowali swoich M ze względu na obawy dotyczące np. zachowania lokatorów. Właściciele mieszkań będą

podpisywać umowę z Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych i to spółka miejska będzie odpowiedzialna za bieżące płatności oraz ewentualne remonty lokali. Właściciele mieszkań uzyskują też zwolnienie swoich dochodów z podatku dochodowego i VAT.

O lokal z SAN będą mogli się starać poznaniacy spełniający kryte-

ria dochodowe, które są uzależnione od liczby osób w gospodarstwie domowym. Poza niższym niż rynkowy czynszem i bezpiecznym najmem lokatorzy będą mogli wnioskować o comiesięczne dopłaty do czynszu. Kwota dopłaty będzie uzależniona od wielkości lokalu i liczby najemców i może przekraczać nawet 1000 zł miesięcznie. Dodatkowym plusem uczestnictwa w SAN-ie będzie możliwość uzyskania dodatkowych punktów przy ubieganiu się o lokal komunalny w przyszłości.

...a jak w Krakowie

Społeczna Agencja Najmu skierowana jest do osób, które nie mają praw do żadnego lokalu. Osoby te muszą pracować. Pierwszeństwo należy do osób młodych, osób z niepełnosprawnościami i rodziców samotnie wychowujących dzieci.

Osoba wynajmująca nie może zarabiać więcej niż 4666 zł na rękę lub w gospodarstwie domowym na osobę przypada do 823 zł netto.

Krakowski SAN to nie tylko najem mieszkań. Oferuje także obowiązkowe doradztwo zawodowe dla najemców.

Do dyspozycji SAN będzie 50 mieszkań z gminnego zasobu

mieszkaniowego.

Są to pustostany po remoncie, wyposażone w podstawowy sprzęt: stół z krzesłami, meble kuchenne, meble do spania, AGD. Będą gotowe do wprowadzenia się. Jeden z lokali będzie przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Umowy najmu będą zawierane na pięć lat, z możliwością wcześniejszego wypowiedzenia.

Remont ośmiu mieszkań sfinansowała już fundacja Habitat for Humanity Poland w ramach konkursu dla gmin, do którego zakwalifikował się Kraków. Pozostałe 42 lokale są remontowane z dofinansowania unijnego. Mieszkania znajdują się w różnych częściach Krakowa, m.in. w Nowej Hucie i na Podgórzu.

W dalszej perspektywie SAN będzie się starał pozyskiwać mieszkania także z rynku prywatnego. Miasto szacuje, że mieszkania będą wynajmowane już we wrześniu tego roku. Operator SAN zostanie wyłoniony w otwartym konkursie ofert i rozpocznie swoje działania w II kw. 2025 r. Ten operator będzie przyjmował wnioski (wysyłane drogą elektroniczną) od osób chętnych do wynajęcia mieszkania. Trzeba więc trzymać rękę na pulsie!

**Finansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

W wielu tzw. innych zawodach medycznych brakuje rąk do pracy lub nie ma chętnych, by podjąć naukę na takim kierunku. Są to zaniedbywane zawody, zwłaszcza jeśli chodzi o wysokość wynagrodzeń, a także pomijane w dostępie do dofinansowywanych szkoleń. Dlatego wykorzystano pieniądze z funduszy europejskich – blisko 180 mln zł – By zorganizować bezpłatne szkolenia dla opiekunów medycznych, fizjoterapeutów i innych zawodów medycznych.

W Polsce brakuje nie tylko pielęgniarek i położnych czy lekarzy, ale także fizjoterapeutów i specjalistów terapii uzależnień. Braki są również w zawodach, które reguluje ustawa o niektórych zawodach medycznych, np. asystentki stomatologiczne, elektroradiolodzy, higienistki stomatologiczne, opiekunowie medyczni czy optometryści. Wiele z tych zawodów, mimo że kluczowych dla działania systemu opieki zdrowotnej, jest niedocenianych i słabo wynagradzanych. Ludzie odchodzą z pracy, szukają lepszych możliwości za granicą, kolejni nie przychodzą. Jednocześnie w tych zawodach brak jest stabilności zatrudnienia i odpowiedniego wsparcia ze strony państwa. Pracujący w innych zawodach medycznych nie mają też możliwości rozwoju, bo za szkolenia muszą płacić z własnej kieszeni, a jest to dość kosztowne. Nic więc dziwnego, że młodzi ludzie nie chcą wybierać takich zawodów lub po ukończeniu szkoły i uzyskaniu uprawnień wyjeżdżają za granicę. Dlatego szkolenia z dofinansowaniem unijnym (sam udział jest bezpłatny) to krok w dobrą stronę.

Opiekunowie medyczni na wagę złota

Program „Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju (OM)” to oferta szkoleniowa dla opiekunów medycznych. Całkowita wartość projektu wynosi ponad 72 mln zł, a dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 60 mln zł. Rekrutacja już ruszyła, projekt potrwa do końca 2029 r. Kursy przejdzie 7 tys. uczestników.

Po ukończeniu kursu uczestnicy zyskają m.in. uprawnienia do:

- wykonywania wybranych czynności medycznych w placówkach ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz w środowisku domowym,
- podawania produktów leczniczych na zlecenie lekarza lub pielęgniarki,

UNIA FINANSUJE szkolenia

TU PYTAJ O WIĘCEJ INFORMACJI
Informacji o ofercie szkoleniowej nie tylko dla medyków możesz pytać w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich. Adres, telefon i godziny otwarcia punktu znajdującego się najbliżej ciebie znajdziesz na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl

- pobierania materiału biologicznego do badań,
 - wykonywania testów diagnostycznych.
- Przygotowano także kurs doskonalący dla 2 tys. uczestników.
- Kurs oraz materiały edukacyjne: skrypt PDF w formie cyfrowej są bezpłatne. Kursant otrzymuje też dofinansowanie:
- kosztów podróży i noclegów,
 - zakupu specjalistycznych podręczników, których lista jest określona w programie,
 - zakupu tabletu na potrzeby e-learningu,
 - cateringu (dla uczestników zajęć stacjonarnych).

Rozwój dla pracowników

Program „Zwiększenie kompetencji osób wykonujących zawody: asystentki stomatologicznej, elektroradiologa, higienistki stomatologicznej, instruktora terapii uzależnień, optometrysty, ortoptystki, profilaktyka, protetyka słuchu, technika farmaceutycznego, technika masażysty, technika

ortopedy, technika sterylizacji medycznej oraz terapii zajęciowej (IZM)” to kursy doszkalające dla osób wykonujących inne zawody medyczne. Projekt trwa od 2025 r. do 2029 r. Jego celem jest podniesienie kompetencji zawodowych 20 tys. osób.

Całkowita wartość projektu to ponad 70 mln zł, zaś dofinansowanie z funduszy unijnych wynosi 58 mln zł. Łącznie planowana jest organizacja 667 różnych bezpłatnych kursów doskonalących. Każdy uczestnik otrzyma też za darmo materiały edukacyjne, w tym e-skrypty, catering i bezpłatny nocleg. W projekcie zawarto także dofinansowanie kosztów podróży dla uczestników kursów stacjonarnych.

Z myślą o jakości usług

Projekt „Kształcenie praktyczne kluczem do wysokiej jakości usług fizjoterapeutycznych i wyższej jakości opieki nad pacjentem” to efekt podpisania umowy przez Krajową Izbę Fizjoterapeutów oraz Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

Projekt przewiduje podniesienie umiejętności praktycznych 10 tys. fizjoterapeutów i fizjoterapeutek.

Całkowita wartość projektu to 58 mln zł, zaś dofinansowanie z funduszy europejskich 55 mln zł.

Na fizjoterapeutki i fizjoterapeutów czeka:

- 500 szkoleń stacjonarnych w ramach, których zapewnionych zostanie około 10 tys. miejsc,
- szkolenia online z 20 tematów opracowanych w projekcie FIZJO-LEARNING,
- 500 szkoleń stacjonarnych dla grupy ok. 10 tys. osób o tematyce związanej z fizjoterapią ortopedyczną, neurologiczną, pulmonologiczną, pediatriczną i onkologiczną,

Opracowanych zostanie 15 programów szkoleniowych online oraz 15 stacjonarnych. Szkolenia online zostaną opublikowane na platformie edukacyjnej FIZJA.

Finansowane przez Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Możesz liczyć na dofinansowanie z funduszy europejskiej i pomoc przy formalnościach

Szkol się!

Chcesz zrobić prawo jazdy na motocykl, a może kurs operatora drona, instruktora narciarskiego lub po prostu marzysz o innej formie rozwoju osobistego? Sięgaj po dopłaty. Fundusze europejskie sfinansują (zwykle ok. 90 proc. kosztów) zakup wybranych przez siebie szkoleń, kursów, a nawet studiów podypłomowych. Nie martw się, że formalności mogą być dla Ciebie trudne. Tzw. operatorzy, czyli firmy lub organizacje dysponujące unijnymi pieniędzmi na szkolenia, pomogą Ci w poruszaniu się w systemie, mogą Ci też wybrać ścieżkę szkoleniową, pomogą także z rozliczeniami.

Kto może skorzystać z oferty szkoleniowej? Każdy. I bezrobotny, i ten mający pracę. Unia Europejska inwestuje w rozwój osobisty polskich obywateli, by stworzyć w Polsce kompetentne kadry. Warto skorzystać – dzisiaj wszystko tak bardzo się zmienia, a nowe technologie i sztuczna inteligencja sprawiają, że ludzie tracą pracę. Trzeba być bardzo elastycznym, gotowym na zmiany i rozwój, jeśli się chce pracować i zarabiać. Dlatego doskonalenie się w obecnym zawodzie i każda nowa umiejętność są na wagę złota. Nawet kurs jazdy na motocyklu czy certyfikat operatora drona. Może i one przydadzą Ci się kiedyś w pracy lub pozwolą połączyć pasję z zarabkowaniem i założeniem własnej firmy?

Po drugie Polacy chcą się uczyć, ale mamy mniejsze możliwości finansowe niż mieszkańcy Europy Zachodniej, by w siebie inwestować. Fundusze Europejskie nam to rekompensują.

Jak znaleźć szkolenie?

1. Zaczynj od Bazy Usług Rozwojowych

Jak znaleźć odpowiedni kurs, szkolenie czy studia? Musisz szukać go w Bazie Usług Rozwojowych (BUR), która znajduje na stronie internetowej: uslugirozwojowe.parp.gov.pl.

Baza Usług Rozwojowych to nie tylko narzędzie i baza, za pośrednictwem której kupuje się szkolenia. To strona, na której oferują swoje szkolenia sprawdzone firmy i instruktorzy. Zobaczysz tu także oceny szkoleń, które zamieścili uczestnicy, którzy już z nich skorzystali. Każdy ma bowiem obowiązek oceny szkolenia. Możesz więc wybrać szkolenie z największą liczbą pozytywnych opinii.

BUR ma więcej zalet. Baza daje możliwość przeglądania bardzo różnorodnej oferty usług szkoleniowych. Poza tym to też doskonałe narzędzie – w jednym miejscu możesz przejrzeć oferty, zapoznać się z opiniami i kupić usługę. Wszystko zdalnie. Jeżeli masz z tym problem, to powód, żeby sięgnąć po szkolenie dotyczące umiejętności cyfrowych! Możesz też, oczywiście, skorzystać z pomocy i skontaktować się z tzw. operatorem. Pisziesz wniosek, jeśli zostanie przyjęty, otrzymujesz dofinansowanie i się szkolisz.

2. A jeśli nie ma szkolenia, jakie chciałbym przejść?

Zastanów się, co Cię interesuje, ale nie stawiaj się, że znajdziesz konkretne szkolenie. Może się okazać, że nie jest akurat dostępne, albo oferuje go firma na drugim końcu Polski. Zawsze możesz znaleźć firmę, która ma interesujący Cię kurs czy szkolenie i namówić ją do wpisania się do bazy BUR. Szkoleniowcom to się opłaca – baza to dobra rekomendacja

KIM SĄ OPERATORZY I JAK ICH ZNALEZĆ?

W Samorządy województw dysponowały funduszami europejskimi na dofinansowanie szkoleń i innych usług rozwojowych dla osób, które chcą się rozwijać. Pieniądze zostały przekazane tzw. operatorom, którzy w różnych częściach kraju obsługują system grantów. Mają też za zadanie pomóc osobom zainteresowanym wsparciem na szkolenia w poruszaniu się w systemie.

W danym województwie może być jeden operator lub nawet kilka takich instytucji. Aby znaleźć operatorów w swoim regionie, najlepiej spytaj o nich w Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich (PIFE). Adresy punktów znajdziesz na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl.

i dostęp do dużej liczby klientów. Jeśli to się nie uda, spójrz szerzej na swój rozwój osobisty. Pomyśl, jakie kompetencje lub uprawnienia mogą Ci się przydać w przyszłości lub przebranżowić się. Jakich

kompetencji, umiejętności, certyfikatów lub uprawnień poszukują pracodawcy. A może po prostu chcesz rozwijać swoje pasje? Możesz też doskonalić języki obce, to zawsze się przydaje.

3. Bilans kompetencji

To oddzielna usługa, którą oferują niektórzy operatorzy. Polega na kompleksowej analizie twojego potencjału, umiejętności, potrzeb w zestawieniu z potrzebami rynku pracy. Wynik pokaże Ci, jakie szkolenie warto wybrać i w którym kierunku powinieneś się rozwijać. Koszty tego bilansu pokrywają fundusze europejskie.

Na jakie dofinansowanie możesz liczyć?

Oferta finansowa zależy od konkretnego regionu. Średnia wartość bonu szkoleniowego to około 5 tys. złotych. To wartość dofinansowania, jakie możesz przeznaczyć na zakup usług rozwojowych. W większości przypadków wymagany jest wkład własny, zwykle jest to 10 proc., ale nie więcej niż 20 proc.

Ci, którzy skorzystali z oferty, zgodnie twierdzą, że cała procedura jest dość prosta. Jeśli jednak sprawia Ci trudność, od tego jest operator, aby ten cały proces uprościć. Jego zadaniem jest pomoc osobom korzystającym z dofinansowania od rozpatrzenia wniosku, aż po rozliczenie usługi.

Finansowane przez
Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Masz chorobę przewlekłą?

POSZUKAJ PRZYCHODNI z opieką koordynowaną

Opieka koordynowana to bardzo dobra oferta dla osób z przewlekłymi chorobami z dziedzin: kardiologii, diabetologii, chorób płuc, endokrynologii i chorób nerek. Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej obejmuje pacjenta taką opieką, jak w innych przypadkach może tylko specjalista. Niestety, nie wszystkie przychodnie NFZ już mają opiekę koordynowaną w ofercie. Jej wprowadzanie w Polsce wspierają Fundusze Europejskie.

Fundusze europejskie na zdrowie

Opieka koordynowana to dobry przykład pokazujący, jak Europejska Polityka Spójności wpływa na podnoszenie naszej jakości życia w Polsce. Opieka koordynowana wspierana jest Funduszami Europejskimi z dwóch programów:

- **FENIKS**, czyli pieniądze z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko można sfinansować sprzętowe i infrastrukturalne,
- **FERS**, czyli Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, które finansują szkolenia i warsztaty dla kadry medycznej.

Opieka koordynowana to pomysł na leczenie najczęstszych chorób przewlekłych już u swojego lekarza rodzinnego. Lekarz POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) może zlecić pacjentowi badania, które do tej pory były zarezerwowane dla lekarza specjalisty. Pacjent nie musi więc brać skierowania do specjalisty i ustawać się w niekiedy długiej kolejce, skoro leczenie ma zapewnione już u swojego lekarza.

Jak to działa?

Przychodzisz do lekarza z przewlekłą chorobą z dziedzin: kardiologii, diabetologii, chorób płuc, endokrynologii i chorób nerek. Lekarz ustala Indywidualny Plan Opieki Medycznej (IPOM). W tym planie zapisuje wykonywanie badań, a także konsultacje z lekarzem specjalistą i dodatkowe konsultacje np. z dietetykiem. Przy czym nie ty idziesz do specjalisty, a twój lekarz radzi się w skomplikowanych sprawach koleżanki/kolegi specjalizujących się w danej dziedzinie, a następnie przeprowadza kompleksową poradę. Bezpośrednie omówienie wyników badań pacjenta i dalszego przebiegu leczenia między lekarzami, wpływa na większą skuteczność terapii i bezpieczeństwo pacjenta.

Lekarz rodzinny, poza podstawowymi badaniami, może cię też skierować na przeprowadzenie m.in.:

- pakietu badań tarczycowych: antyTPO, antyTSHR, antyTG,
- EKG wysiłkowego,
- Holtera EKG (24, 48, 72 godz.),
- USG Dopplera naczyń kończyn dolnych,
- ECHO serca.

Do tej pory na te badania kierował tylko lekarz specjalista.

Twój lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może ci zlecić także konsultacje z dietetykiem (przy rozpoznaniu np. cukrzycy) oraz konsultacje z lekarzem specjalistą z zakresu diabetologii, endokrynologii, kardiologii, pulmonologii lub alergologii.

Koordinator ci pomoże

Nad dobrym przebiegiem twojego planu leczenia czuwa koordynator. Pełni on rolę „przewodnika” pacjenta, ułatwiając mu poruszanie się w systemie opieki zdrowotnej. Jest to osoba, która koordynuje proces leczenia, komunikuje się między pacjentem a lekarzami, umawia wizyty i badania, monitoruje postępy leczenia i zapewnia kompleksowość opieki.

Indywidualny plan leczenia lekarz ustala ci co roku podczas tzw. wizyty kompleksowej, czyli porady i szeregu badań.

Co ci to daje?

- **Szybsza diagnoza**
Poszerzenie katalogu badań u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej skraca czas potrzebny na wykonanie potrzeb-

APLIKACJA MOJE ZDROWIE PLUS POMOŻE CI W CHOROBY PRZEWLEKŁEJ

Aplikacja Moje Zdrowie Plus skierowana jest do osób, którym dbanie o swoje zdrowie w chorobie przewlekłej wydaje się trudne.

Jeśli cierpisz na:

- POChP
 - cukrzycę typu 2
 - nadciśnienie tętnicze
 - chorobę niedokrwienną serca
 - niedoczynność tarczycy
- W aplikacji, w jednym miejscu możesz zapisywać:**
- swoje pomiary np. ciśnienia i cukru
 - informacje o przyjmowanych lekach – aplikacja przypomni ci o kolejnej dawce leku, stworzy listę leków, które masz w domu, abyś mógł pokazać ją swojemu lekarzowi
 - dietę – wybieraj spośród gotowych jadłospisów
 - swoją aktywność fizyczną.
- W aplikacji znajdziesz też cenne wskazówki jak dbać o siebie w chorobie przewlekłej przygotowane przez lekarzy specjalistów.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Warto pytać w najbliższym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich. Listę punktów w całym kraju, razem z adresami, telefonami i godzinami pracy można znaleźć na stronie internetowej:
www.funduszeuropejskie.gov.pl

A co, gdy opieki koordynowanej nie ma w mojej przychodni?

Jakkolwiek by to nie zabrzmiało, zmień przychodnię. Jeśli wielu pacjentów przeniesie się do innej przychodni, może i ta z twojego pierwszego wyboru wprowadzi usługę u siebie.

Wprowadzenie opieki koordynowanej przez przychodnię jest dobrowolne. Przychodnie mogą (ale nie muszą) wystąpić do oddziałów wojewódzkich NFZ z wnioskiem o rozszerzenie umowy o usługi związane z opieką koordynowaną. Oddział wojewódzki NFZ sprawdzi wnioski i podpisuje aneksy do umów.

Jak znaleźć przychodnię z opieką koordynowaną?

Wszystkie adresy przychodni sprawdzisz na stronie internetowej:
koordynowana.nfz.gov.pl

nych badań, pozwala na szybsze postawienie diagnozy i wprowadzenie właściwego leczenia.

● Wygoda

Masz więcej wizyt, badań i konsultacji w jednym miejscu. Wszystkie terminy i wizyty ustala za ciebie koordynator. Nie musisz więc nigdzie sam dzwonić, ani tym bardziej ustawiać się w ogonku przy okienku.

● Bezpieczeństwo

Koordynator czuwa nad sprawną realizacją twojego planu leczenia.

● Dostępność

Szerszy zakres badań diagnostycznych i łatwiejszy dostęp do specjalistów.

● Wiedzę

Porady dietetyczne i edukacyjne z zakresu profilaktyki i twojej choroby.

Finansowane przez
Unię Europejską

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

U ciebie w mieście lub gminie to nie działa?

Powiedz urzędnikom o premii społecznej!

Kolejne pieniądze z Europejskiego Funduszu Społecznego na finansowanie usług społecznych w lokalnych społecznościach do wzięcia. Miasta i gminy muszą jednak przystąpić do konkursu o tę tzw. premię społeczną. Jest jednak warunek – usługi muszą świadczyć tzw. podmioty ekonomii społecznej, czy np. spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. non profit itp. To taki rodzaj działalności, w którym najważniejszą rolę odgrywają ludzie, np. przedsiębiorstwo daje zatrudnienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Gminy mogą więc upiec dwie pieczenie na jednym ogniu.

W konkursie o „premię społeczną” zmieniono kryteria na korzystniejsze dla starających się o fundusze, dlatego tym bardziej warto zainteresować się tą ofertą. Za pomocą grantu gmina może jednocześnie wesprzeć dwie grupy osób potrzebujących. Może też zaoferować nową, ciekawą ofertę dla mieszkańców i jednocześnie zaoszczędzić pieniądze we własnym budżecie. Dlatego warto powiedzieć urzędnikom, że usługi społeczne są potrzebne w naszej społeczności lokalnej i zapytać, czy wiedzą o „premiu społecznej”.

Czym jest „premia społeczna”?

To pilotażowy projekt. Gminy i miasta mogą starać się tu o granty na usługi społeczne. Ich katalog jest bardzo szeroki i zwykle to właśnie na te usługi brakuje gminom pieniędzy. Premię społeczną można przeznaczyć m.in. na:

- usługi opiekuńcze osobom, które takiej pomocy potrzebują,
- opiekę wytnieniową dla opiekunów osób z niepełnosprawnością,
- usługi w rodzinnym domu pomocy – to placówka opiekuńcza, która zapewnia całodobową opiekę i byt osobom starszym lub niepełnosprawnym, które nie mogą już mieszkać samodzielnie, ale jeszcze nie wymagają umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej,

- usługi w ośrodkach wsparcia – to ośrodki dla osób z zaburzeniami psychicznymi, domy pomocy, schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi itp.,
- usługi w gospodarstwach opiekuńczych – to pomoc opiekuńcza świadczona w gospodarstwach rolnych,
- usługi asystenckie, świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- usługi pielęgniarstwa i długoterminowej domowej,
- opieka paliatywna i hospicyjna świadczona poza instytucją, np. w domu,

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Jeśli chcemy spytać czy nasza gmina wykorzystuje „premię społeczną” lub skorzystać z wykupionych za nią usług społecznych, możemy udać się do najbliższego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich. Tu pracują ludzie znający regionalną ofertę projektów objętych wsparciem Funduszy Europejskich. Na pewno pokierują nas do odpowiedniej instytucji. Listę punktów w całym kraju, razem z adresami, telefonami i godzinami pracy można znaleźć na stronie internetowej:
www.funduszeuropejskie.gov.pl

- wsparcie dla rodzin adopcyjnych i zastępczych,
- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej,
- usługi dla dzieci i młodzieży w formach dziennych i środowiskowych,
- mieszkania chronione,
- usługi interwencji kryzysowej,
- usługi przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie.

Samorządy mogą pomagać mieszkańcom

Przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa w najbliższych latach samorządy otrzymają około 300 mln zł na zlecenie usług społecznych podmiotom ekonomii społecznej.

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne?

To taki rodzaj działalności gospodarczej, który łączy biznes z misją społeczną. Realizuje cele społeczne, np. włączanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenie usług społecznych czy wspieranie lokalnych społeczności. Zyski z działalności są przeznaczane na cele społeczne lub na rozwój przedsiębiorstwa, na pensje dla pracowników, a nie na podział wśród właścicieli. Przedsiębiorstwo może prowadzić np. sprzedaż produktów lub świadczenie usług. Przedsiębiorstwa społeczne mogą działać jako:

- spółdzielnia socjalna,
- warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
- centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,
- spółdzielnia pracy, w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych, oraz spółdzielnia produkcji rolnej,
- organizacja pozarządowa,
- podmiot, prowadzący działalność pożytku publicznego.

I tak np. spółdzielnia socjalna prowadząca kawiarnię, która zatrudnia osoby z niepełnosprawnościami jest przedsiębiorstwem społecznym. Podobnie fundacja prowadząca przedszkole terapeutyczne, które wspiera dzieci z trudnościami rozwojowymi. Jest nim także spółka non-profit, która produkuje i sprzedaje ekologiczne produkty, a zyski przeznacza na ochronę środowiska.

Ubieganie się o te pieniądze zostało bardzo uproszczone. Dzięki temu dla samorządów może się okazać łatwiejszą i szybszą drogą do pozyskania funduszy europejskich niż startowanie w zwykłych konkursach. Z podsumowania dotychczas przeprowadzonych naborów wynika, że zdecydowana większość tych, którzy się starali o grant, otrzymywali go.

Nowy nabór uruchomiony będzie już 18 sierpnia. Gmina może się starać o pieniądze na dowolną liczbę usług społecznych. Nie muszą być one zamawiane jednocześnie, ani w tym samym przedsiębiorstwie. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej premiaspoleczna.pl

**Finansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani Komisja Europejska nie ponoszą za nie odpowiedzialności.